

Agencia Națională pentru Protecția Mediului

Agencia pentru Protecția Mediului Arad

Nr.: 12963/07.08.2018
Către: **Instituția Prefectului – Județul Arad**
D-nei Prefect Florentina Horgea
Consiliului Județean Arad
D-lui Președinte Iustin Cionca
ANSVSA – DSVSA Arad
Director executiv Agud Viorel
Reprezenții ai tuturor UAT – urilor din județul Arad
Referitor la: **Punct de vedere APM Arad privind stabilirea gropilor pentru incinerarea cadavrelor de animale infestate cu virusul pestei porcine**

**Stimată doamnă,
Stimați domni,**

Având în vedere

- adresa Instituției Prefectului – Județul Arad nr. 5951/19.07.2018 înregistrată la APM Arad cu nr. 12019/20.07.2018
- Ordinul nr. 584/01.08.2018 – Privind constituirea Comisiei pentru identificarea și punerea la dispoziție a terenurilor pentru îngropare/incinerare a cadavrelor de porci și mistreți infectate cu virusul pestei porcine africane emis de Instituția Prefectului – Județul Arad

Precum și ale următoarelor documente/acte normative:

- **Ordonanța nr. 24 din august 2016** privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală publicată în **MO 664 din 30 august 2016** – cu modificările și completările ulterioare aduse de **Legea nr. 55/2017** și **OUG 64/12.07.2018**
- **HG nr. 551 din 17 iulie 2018, publicată în MO**, Partea I, nr. 664 din 31 iulie 2018 de aprobare a **Normelor metodologice din 17 iulie 2018 de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2016** privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman
- **HG 830/2016** pentru aprobarea Programului Național de supraveghere, prevenire și control al pestei porcine africane, precum și pentru completarea unor acte normative,

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ARAD

Strada Splaiul Mureșului FN, Arad, Cod 310132

E-mail: office@apmar.anpm.ro; Tel.0257/280996, 0257/280331; Fax. 0257/284767

publicat în **MO 920 din 16 noiembrie 2016** – cu modificările și completările ulterioare aduse de **HG 583/2017 și HG 485/05.07.2018**

- **Regulamentul (CE) nr. 1069/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală

- **Hotărârea nr. 2** emisă de Guvernul României – Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență - privind măsurile **adoptate în cadrul ședinței extraordinare din data de 06.07.2018**

- **Hotărârea nr. 3** emisă de Guvernul României – Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență - privind măsurile **adoptate în cadrul ședinței extraordinare din data de 01.08.2018**

care cuprind următoarele prevederi legale

- conform **HG 830/2016 pentru aprobarea Programului Național de supraveghere, prevenire și control al pestei porcine africane**

“**ART. 5** - În caz de suspiciune sau de confirmare oficială a unui focar de pestă porcină africană **se aplică prevederile Planului de contingentă pentru pesta porcină africană, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul program**, precum și prevederile legislației specifice sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor.

ANEXA 1 la program

PLANUL DE CONTINGENȚĂ al României pentru pesta porcină africană

3.2. Neutralizarea cadavrelor și a altor subproduse

3.2.1. Cadrul legal privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală, indiferent de locul de proveniență a acestora, este stabilit de **Regulamentul (CE) nr. 1.069/2009 și de Ordonanța Guvernului nr. 24/2016 privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală.**”

Conform **Planului de contingentă** trebuie a fi elaborat un **Plan de acțiune** care să cuprindă

f) unitatea de ecarisare autorizată la care se va efectua distrugerea cadavrelor rezultate în urma depopulării;

g) în cazul în care nu există unități de ecarisare autorizate în apropiere, locurile de pe teritoriul județului unde se vor putea utiliza metodele alternative de distrugere (îngropare/ardere);

CAP. VI - Atribuțiile autorităților și instituțiilor publice implicate în supravegherea, prevenirea și controlul pestei porcine africane

6.3^1. Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor achiziționează, în regim de urgență, prin direcțiile sanitar-veterinare și pentru siguranța alimentelor județene, opt incineratoare mobile, pentru incinerarea cadavrelor rezultate în urma măsurilor de ucidere pentru controlul și eradicarea bolii.

6.6^1. Ministerul Mediului participă, prin autoritățile competente pentru protecția mediului din subordinea acestuia, la identificarea/stabilirea metodelor alternative de

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ARAD

Strada Splaiul Mureșului FN, Arad, Cod 310132

E-mail: office@apmar.anpm.ro; Tel.0257/280996, 0257/280331; Fax. 0257/284767

ecarisare, în funcție de condițiile locale, potrivit derogărilor prevăzute de art. 19 alin. (1) lit. e) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002, precum și a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2016, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 55/2017. (deci APM Arad trebuie conform legii să stabilească metodele alternative de ecarisare și nu locațiile unde se va face îngroparea)

CAP. X - Distrugerea carcaselor de animale în cazul apariției unui focar de pestă porcină africană.

10.2. Distrugerea carcaselor de animale se poate face prin două metode:

- a) **convențională**, prin denaturarea în unități specializate;
- b) **alternativă**, în situația în care este depășită capacitatea de distrugere a carcaselor sau în situația în care condițiile epidemiologice o impun; pot fi folosite ca metode alternative de distrugere incinerarea și îngroparea, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.069/2009.

În situația în care sunt utilizate metodele alternative de distrugere este necesară consultarea prealabilă a direcției de sănătate publică, a Administrației Naționale "Apele Române" prin structurile subordonate, a Agenției pentru Protecția Mediului și a autorității administrației publice locale pe a cărei rază teritorială a fost identificat focarul de pestă porcină africană/au fost identificate locurile pentru aplicarea metodelor alternative de distrugere."

- conform Ordonanței nr. 24/2016 privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a deșeurilor de origine animală

„**ART. 6** - (1) În localitățile izolate, în care ecarisarea se face cu dificultate, îngroparea cadavrelor este permisă în locuri special amenajate, pe baza autorizării sanitare veterinare și a autorităților competente privind protecția mediului, și este organizată de către autoritățile administrației publice locale pe a căror rază administrativ-teritorială are loc decesul animalelor.

(2) Criteriile pe baza cărora se stabilesc localitățile izolate, condițiile de îngropare, precum și modalitatea de autorizare sanitar-veterinară și de mediu a locurilor special amenajate pentru îngropare se stabilesc prin ordin comun al ministrului mediului, ministrului apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor."

Acest lucru (**îngroparea doar în localități izolate**) este prevăzut și în **Regulamentul (CE) nr. 1069/2009** al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009.

- de asemenea, **ART. 4** prevede „(1) În cazul unei epizootii care implică o boală cu declarare obligatorie, în situația în care transportul până la cea mai apropiată unitate autorizată pentru procesarea sau eliminarea subproduselor de origine animală nu îndeplinește cerințele de colectare în siguranță de către unitățile de ecarisare sau capacitățile de eliminare a acestora sunt depășite și există pericolul propagării de riscuri pentru sănătatea publică sau animală, autoritățile competente au dreptul de a dispune incinerarea și/sau îngroparea la fața locului a subproduselor de origine animală, cu excepția cadavrelor întregi și a tuturor părților corpului aparținând

animalelor suspecte de infecție cu EST sau în cazul cărora s-a confirmat oficial prezența unei EST, conform procedurii aprobate prin ordin comun al ministrului mediului, ministrului apelor și pădurilor și al președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor.”

- **conform HG nr. 551 din 17 iulie 2018, publicată în MO**, Partea I, nr. 664 din 31 iulie 2018 de aprobare a **Normelor metodologice din 17 iulie 2018 de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 24/2016** privind organizarea și desfășurarea activității de neutralizare a subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman

„**ART. 5 - Eliminarea și distrugerea în unități de neutralizare autorizate sanitar-veterinar și din punctul de vedere al protecției mediului a animalelor moarte, ucise și a altor materii de categoria 1 și 2, rezultate în urma evoluției unor focare de boli notificabile, sunt permise numai după emiterea, în condițiile legii, a hotărârii Centrului Național de Combatere a Bolilor sau, după caz, a centrului local de combatere a bolilor în care se specifică metoda de eliminare a animalelor moarte și a altor materii de categoria 1 și 2, permisiunea de efectuare a transportului acestora, cantitatea estimată, denumirea unităților de neutralizare în care se va desfășura activitatea respectivă și autoritățile județene și locale responsabile de supravegherea acțiunii de eliminare și distrugere a animalelor moarte și a altor materii de categoria 1 și 2.**”

„**CAP. V - Aspecte tehnice privind organizarea activității de neutralizare a animalelor moarte provenite din gospodăriile crescătorilor individuali de animale**

„**e) îngroparea animalelor a căror moarte a intervenit pe raza unităților administrativ-teritoriale stabilite ca fiind izolate. Această activitate se face numai în locuri special amenajate și numai după obținerea autorizării sanitar-veterinare și a actelor de reglementare din punctul de vedere al gospodăririi apelor, emise în condițiile legii, de la nivelul județului respectiv.**”

- **Hotărârea nr. 2** emisă de Guvernul României – Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență - privind măsurile **adoptate în cadrul ședinței extraordinare din data de 06.07.2018** prevede ca atribuții ale agențiilor pentru protecția mediului doar acțiuni de prevenire a migrației porcilor mistreți

- **Hotărârea nr. 3** emisă de Guvernul României, Comitetul Național pentru Situații Speciale de Urgență - privind măsurile **adoptate în cadrul ședinței extraordinare din data de 01.08.2018** transmis de către ANPM și înregistrat la APM Arad cu nr. 12853/03.08.2018, document care se referă cu precădere la cadavrele de porci mistreți ca urmare a pestei porcine, prevede la

„Măsuri dispuse:

3. Amplasamentul gropilor se stabilește de către DSVSA, după consultarea prealabilă a Direcției de Sănătate Publică, prin structurile subordonate ale Administrației Naționale Apele Române, a Agenției pentru Protecția Mediului și a administrației publice locale pe a cărei rază teritorială a fost identificat cazul.”

Pentru implementarea măsurilor se prevăd următoarele categorii de cheltuieli:

- costul amenajării gropilor de incinerare și a materialelor de incinerare.”

APM Arad emite următorul punct de vedere privind eliminarea cadavrelor de animale infestate cu virusul peștei porcine

1. Cadavrele de animale infestate cu virusul peștei porcine vor fi eliminate în primul rând prin metode convenționale, respectiv prin unitățile de incinerare autorizate la nivelul județului Arad.

În acest moment sunt autorizate **14 incineratoare** care se află în incinta fermelor societății **S.C. SMITHFIELD ROMÂNIA S.R.L.** și **2 incineratoare** ale societății agricole **Combinatul Agroindustrial Curtici**. Aceste incineratoare vor fi utilizate doar pentru incinerarea mortalităților din fermele în incinta cărora se află.

Pe lângă aceste incineratoare societatea **S.C. SMITHFIELD ROMÂNIA S.R.L.** dispune de **incineratoare mobile** care vor fi puse la dispoziția DSVSA la solicitarea scrisă a acestei autorități – motiv pentru care rugăm această autoritate de a face toate demersurile necesare în acest sens.

APM Arad a transmis către S.C. SMITHFIELD ROMÂNIA S.R.L. adresa nr. 12827/03.08.2018 prin care am solicitat informații privind incineratoarele mobile și modul în care acestea pot fi puse la dispoziția autorităților din județul Arad.

De asemenea în județul Arad mai este autorizat **un incinerator** care poate prelua acest tip de deșeu – incineratorul societății **S.C. ALVI SERV S.R.L.** – având o capacitate de încărcare în camera primară de ardere de 1200-1500 kg. În cazul în care se optează pentru această variantă DSVSA trebuie să facă de asemenea o solicitare scrisă pentru ca societatea să fie pregătită a prelua cantitățile dirijate spre eliminare.

Conform actelor normative prezentate anterior ANSVSA trebuie să dispună de asemenea de **8 incineratoare mobile**. Nu avem informația dacă aceste incineratoare există și în ce măsură se pot utiliza.

Eliminarea și distrugerea în unități de neutralizare autorizate sanitar-veterinar și din punctul de vedere al protecției mediului a animalelor moarte, ucise și a altor materii de categoria 1 și 2, rezultate în urma evoluției unor focare de boli notificabile, sunt permise numai după emiterea, în condițiile legii, a hotărârii Centrului Național de Combatere a Bolilor sau, după caz, a centrului local de combatere a bolilor în care se specifică metoda de eliminare a animalelor moarte și a altor materii de categoria 1 și 2, permisiunea de efectuare a transportului acestora, cantitatea estimată, denumirea unităților de neutralizare în care se va desfășura activitatea respectivă și autoritățile județene și locale responsabile de supravegherea acțiunii de eliminare și distrugere a animalelor moarte și a altor materii de categoria 1 și 2.”

2. În situația în care este depășită capacitatea de distrugere a carcaselor sau în situația în care condițiile epidemiologice o impun, pot fi folosite ca metode alternative de distrugere incinerarea și îngroparea.

Aceasta se va putea face în următoarele condiții (conform actelor normative mai sus amintite):

- **stabilirea amplasamentului gropilor de către DSVSA cu consultarea tuturor autorităților implicate (APM Arad emite prezentul punct de vedere care**

se va lua în considerare pentru toate locațiile în care DSVSA consideră că este necesar a fi aplicată măsura privind îngroparea și incinerarea)

- obținerea autorizării sanitar-veterinare și a actelor de reglementare din punctul de vedere al gospodăririi apelor, emise în condițiile legii (conform HG nr. 551/2018 CAP. V lit. e)
- deoarece în această situație pot fi alese două metode și anume îngroparea, sau îngropare și incinerare în situ, propunem a se opta pentru a doua variantă, pentru a se elimina pericolul infestării apelor freatice sau pericolul dezgropării cadavrelor.
- locațiile stabilite pentru neutralizarea prin îngropare și/sau arderea cadavrelor trebuie să îndeplinească cumulativ următoarele condiții (conform Manualului operațional pentru intervenția în focarele de pestă porcină africană – Ediția II - 2018):
 - a) Caracteristicile suprafeței să fie în corelație cu numărul/cantitatea de cadavre ce urmează a fi îngropate.
 - b) Să existe suficient pământ la suprafață pentru acoperirea locației.
 - c) Să fie asigurat drenajul apei.
 - d) Vântul dominant să bată în direcția unor zone nepopulate și fără exploatații de animale receptive.
 - e) Să fie asigurat accesul rapid și ușor la o cale de transport.
 - f) Locația să fie într-o zonă inaccesibilă publicului (vizual).
 - g) Să fie amplasată la minim 500 m aval, pe direcția de curgere a apei subterane, față de orice locuință, inclusiv obiective economice, militare, culturale, etc.
 - h) Distanța până la pânza de apă freatică să fie, pe toată perioada anului, mai mare de 2 m.
 - i) Să nu fie situată în apropierea bazinelor de alimentare cu apă potabilă a populației.
 - j) Să nu fie amplasată în zonele de captare a apelor medicinale și/sau minerale.
 - k) Să nu fie în zonă inundabilă.
 - l) Să nu fie pe traseul torenților sau viiturilor.
 - m) Să nu fie în arii protejate sau zone de protecție sanitară a surselor de apă potabilă sau a surselor de captare a apelor minerale.
 - n) De preferat să fie amplasat pe un teren impermeabil sau greu permeabil.
 - o) Să se afle în afara zonelor de vizibilitate a căilor rutiere sau feroviare.
 - p) Să nu se afle poziționat pe direcția dominantă a vântului care ar conduce emisiile către zona locuită.
 - q) Să se afle într-o zonă cu teren stabil și fără alunecări de teren.
 - r) Sa nu fie amplasată pe un teren cultivat cu culturi perene (plantații) a căror înființare a durat mai mulți ani (vii, livezi, păduri).

Reprezentanții ANSVSA și a UAT – urilor pe raza cărora se vor stabili locurile de îngropare a cadavrelor se vor adresa autorităților competente care pot oferi

AGENȚIA PENTRU PROTECȚIA MEDIULUI ARAD

Strada Splaiul Mureșului FN, Arad, Cod 310132

E-mail: office@apmar.anpm.ro; Tel.0257/280996, 0257/280331; Fax. 0257/284767

informațiile necesare astfel încât amplasamentele respective să respecte aceste condiții.

Astfel considerăm că, informațiile aferente punctelor „g-n” pot fi puse la dispoziția autorităților de către autoritatea competentă în domeniul apelor – ANAR – prin cele 3 autorități care au competențe pe raza județului Arad, respectiv ABA Mureș – SGA Arad, ABA Crișuri – SGA Bihor, ABA Banat – SGA Timiș.

APM Arad poate oferi informații aferente punctului „m” (pentru o localizare exactă sunt necesare coordonatele STEREO 70 ale amplasamentului).

Informațiile de la celelalte puncte considerăm că trebuie să fie deținute la nivelul fiecărui UAT.

Condiții de realizare a gropii:

Un loc pentru îngropare este de preferat de forma unui șanț, pentru ca echipamentul greu (excavator) să poată să facă săpăturile de la suprafața pământului, fără să fie nevoie să intre în adâncime.

- Procedeu:
- se sapă un șanț care poate avea adâncimea variabilă, în funcție de adâncimea la care se află pânza freatică și de numărul de animale care trebuie îngropate. Lățimea șanțului va fi de 2,5-3 m iar lungimea va fi variabilă, în funcție de interes;
- în perioadele ploioase, pentru evitarea infiltrării apei de precipitații în interiorul gropii, aceasta se va acoperii cu material impermeabil;
- se așterne pe toată suprafața gropii, inclusiv pe taluzuri o geomembrană (folie de plastic sau prelată de cel puțin 1,5 mm);
- se așterne pe toată suprafața, inclusiv pe taluzul gropii, un strat continuu de pământ argilos (argilă sau bentonită) compactat succesiv, de minim 40 cm;
- cadavrele porcilor vor fi depuse în șanț, în staturi și stropite cu dezinfectant (var nestins). Șanțul va fi umplut pe trei sferturi pentru a permite dilatarea conținutului în caz de fermentație;
- șanțul va fi acoperit cu un strat de pământ de minim 1,5-2 m.

Ordinea straturilor protectoare ale gropii pentru asigurarea impermeabilizării, precum și a substanțelor dezinfectante și a cadavrelor este următoarea (pornind de la fundul gropii):

- strat de folie
- strat de nisip
- strat de argilă compactată
- strat de substanțe dezinfectante (pulbere)
- strat de cadavre
- strat de substanțe dezinfectante (pulbere)
- strat de argilă
- strat de folie
- strat de pământ

Pentru evitarea pătrunderii animalelor sălbatice sau a persoanelor neautorizate în perimetrul gropii, aceasta se va împrejmuji și se va marca, pentru atenționare, pe perioada stabilită de ANSVSA și Ministerul Sănătății.

În cazul în care se optează pentru îngropare cu incinerare procedura este următoarea:

- șanțul de ardere se construiește după aceleași principii ca și șanțul pentru îngropare
- materialul pentru incinerare trebuie așezat în straturi succesive de bușteni (material lemnos). Poate fi folosit și combustibil lichid (petrol, motorină, benzină cu conținut scăzut de sulf), dar se preferă evitarea acestui tip de combustibil. Este interzisă folosirea cauciucului/anvelopelor la ardere.
- închiderea șanțului de incinerare se face în același fel și cu aceleași măsuri de protecție folosite la închiderea șanțului de îngropare
- se vor respecta de asemenea toate celelalte reguli impuse prin Manualul operațional pentru intervenția în focarele de pestă porcină africană – (Ediția II- 2018):

Acesta este punctul de vedere al APM Arad, care poate fi luat în considerare la stabilirea metodelor alternative de ecarisare și a locațiilor – acolo unde situația impune a se ajunge la îngroparea și incinerarea cadavrelor în situ.

Cu deosebită considerație,

Director executiv
dr. ing. Dana Monica DĂNOIU

